

RAMON ROSSELLÓ VAQUER

EL METGE PERE SA FLOR

(1356-1358)

Mallorca, 1998

Ja fa molts d'anys que essent dins l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona consultant els registres de Mallorca hi vaig trobar alguns documents que feien referència al metge Pere Sa Flor, pels quals documents vaig saber que aquest metge gaudia de molta fama dins la Cort del rei Pere el Cerimoniós.

A l'Arxiu de la Seu de Mallorca s'hi conserva un sol volum del notari Jaume Montagut, el qual està dedicat íntegrament a anotar els contractes signats per distintes persones de Ciutat que podríem anomenar benestants, mercaders i cavallers, amb l'esmentat metge perquè visitàs i medicàs les seves famílies mitjançant un salari que normalment era certa quantitat de diners, però també blat i oli. Totes aquestes escriptures anomenen aquest metge com a famós i també cirurgia insigne. Vegeu un resum d'aquests contractes:

1356, 2 juliol.- Gregori Neri de Sant Martí, cirurgia de Pisa, promet estar amb el mestre Pere Sa Flor, batxiller en medicina, durant 3 anys per servir-lo i exercir l'ofici, proveït de vestit i aliments. (f. 1)

-Pasqual Anglada mercader, atanent l'experiència de Pere Sa Flor, batxiller en medicina, li comana que tengui cura de sa muller i família i promet donar-li 10 lliures. (f. 1v)

-Bernat Pere Sabater, proxeneta o corredor de coll, considerant l'experiència demostrada per dit metge durant les epidèmies i pestes, li encarrega que visiti la seva família, amb salari de 5 lliures anuals. (f. 2v)

-Guillem Massot paraire contracta dit metge perquè visiti la seva família amb el salari de 4 lliures. (f 3v)

-Guillem Ballaró tintorer contracta dit metge amb el salari de 10 lliures. (f. 4v)

-Berenguer de Tornamira donzell contracta dit metge i li promet donar 6 quarteres de blat. (f. 5v)

-Pere de Tornamira donzell li promet donat 5 quarteres de blat pels seus honoraris de visitar la seva família. (f. 6v)

-Pere Rossinyol mercader li promet 10 lliures. (f. 7v)

-Guillem Miralles mercader li promet 4 lliures. (f. 8)

-Francesc Sa Costa cavaller, li promet donar 4 quarteres de blat. (f. 9)

-Joan de Mora donzell el contracta per 4 quarteres de blat. (f. 10)

-Arnau de Sant Martí, 4 quarteres de blat. (f. 11)

-Jordi Brondo, 4 quarteres de blat. (f. 12)

-Joan Brondo mercader, 4 quarteres de blat. (f. 13)

-Bernat Miquel ciutadà, 6 quarteres de blat. (f. 14)

-Robert de Bellveí, àlies Bernat SAGRANADA, 4 quarteres de blat. (f. 15)

-Arnau Serdó cavaller, 4 quarteres de blat. (f. 16)

-Joan Pou mercader, 24 quartans d'oli. (f. 17v)

-Francesc Baseda draper, 5 lliures. (f. 18v)

-Francesc Sa Serra mercader, 4 quarteres de blat. (f. 19v)

-Esteve de Jovals mercader, 6 quarteres de blat. (f. 20v)

-Guillem Valentí burguès, 4 quarteres de blat. (f. 21v)

-Valentí Valentí burguès, 2 quarteres de blat. (f. 22)

-Felip Valentí burguès, 3 quarteres de blat. (f. 23)

-Ferran Valentí burguès, 3 quarteres de blat. (f. 24)

-Guillem *Parelli* ciutadà, 5 lliures. (f. 25)

-Bernat Tornamira donzell, 3 quarteres de blat. (f. 26)

-Bernat Guillem Surriu, fill de Bartomeu, ciutadà, 4 quarteres de blat. (f. 26v)

-Guillem Corna draper ciutadà, 4 lliures. (f. 27v)

1357

-Joan Bernat mercader ciutadà, 10 lliures. (f. 28)

22 gener.- Pere Sa Flor, batxiller en medicina i ciutadà de Mallorca, nomena procurador Francesc Robí draper, per regir, governar, administrar i defensar els seus béns. (f. 30)

14 desembre.- Bernat d'Olms donzell, pare i administrador del seu fill Guillem, amb la llicència del governador, ven a Pere Sa Flor, batxiller en medicina i cirurgia, un alberg en franc alou, situat en la parròquia de Sant Nicolau. Més el dret de rebre aigua i 40 lliures censals, pel preu de 160 lliures. (f. 31-37)

1358, 17 febrer.- Notari Burgius de Tràpena de Sicília ven a Pere Sa Flor, físic, una esclava grega, anomenada Cali, per preu de 60 lliures. (f. 38)

1358, 21 març.- Joan Beadarona, oriünd de la diòcesi d'Elna, promet estar amb mestre Pere Sa Flor, batxiller en medicina, des de la festa de Sant Miquel a dos anys, per servir-lo i exercir la cirurgia operant, curant i visitant els pacients, tant de la Ciutat com de fora. El metge el proveirà segons costum de Mallorca. (f. 38v)

1358, 17 agost.- Berenguer Sunyer mercader, considerant la indústria i perícia de mestre Pere Sa Flor, batxiller en medicina, ciutadà de Mallorca i cirurgia eximi, segons fama pública, el contracta perquè visiti sa muller i família amb el salari anual de 7 lliures. (f. 40)

-Guillem Monge mercader, el contracta amb la pensió de 3 quarteres de blat. (f. 40v)

-Pere de Tèrmens mercader, 3 quarteres de blat. (f. 41v)

-Joan Vivot ciutadà, 4 quarteres de blat. (f. 42v)

20 setembre.- El venerable i discret mestre Sa Flor, ciu-

tadà de Mallorca i batxiller en medicina, i expert en cirurgia, fa anotar al notari Jaume Montagut els sobredits contractes fets per molts generosos i ciutadans de Mallorca. (f. 44-45)

24 setembre.- Pere Sa Flor presentà fadiga com alouer de 12 morabetins censals venuts a instància dels creditors de Ramon Soler donzell que eren de sa muller Elicsén, filla de Guillem Arnau d'Illa donzell, venuts per la Cúria i són 50 lliures censals sobre un alberg situat en la parròquia de Sant Nicolau, confrontant amb el carreró del Callet. (f. 45-46 i 47)

-Pere Serra ciutadà, habitador vora el carrer de la Mar, contracta dit metge amb el salari o pensió de 3 quarteres de blat. (f. 46v)

-Huguet Roig ciutadà i sa muller Lluçia, filla de Francesc Botar, atanent els especials serveis de Pere Sa Flor, metge i cirurgia, li fa donació dels drets que pugui tenir sobre les sobredites 50 lliures censals. (f. 48)

-Miquel Rauzell fuster (o ferrer) ciutadà reconeix deure a dit metge 125 lliures que resten d'aquelles 150 lliures del preu de l'alberg situat vora el carrer del Callet. (f. 48v)

3 octubre.- Pere Sa Flor metge i cirurgia, nomena procuradors Bernat Miquel i Francesc Robí perquè administrin els seus béns. (f. 49) (ACM not. Jaume Montagut nº 14.628)

APÈNDIX

Joan Navata, metge del rei en Jaume III

Dia 3 de novembre de l'any 1349, Joan Navata de Montpeller, mestre físic en medicina, reconeixia tenir en comanda de Ramon Salou de Sant Andreu de Vic, 35 florins d'or fi de Florència, restants a pagar de 39 florins deguts pel rescat de la seva persona que fos pres el dia de la batalla de Lluçmajor, quan ell era entre l'exèrcit de Jaume de Montpeller, que morí. (ACM not. Francesc Batle nº 14.566 f. 178v i 179v)